

Speciale uitgave van de gemeente Emmen

November 2006

wmo,

Wmo

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning

eMMen Maakt Meer Mogelijk

Voor u ligt een informatiekrant over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Een nieuwe wet die 1 januari aanstaande in gaat en die voor u gevolgen kan hebben wanneer u gebruik maakt van één van de voorzieningen die onder de Wmo vallen, zoals bijvoorbeeld de Wet Voorzieningen Gehandicapten (Wvg) of hulp in de huishouding. Wat de Wmo precies inhoudt, wat er voor u gaat veranderen en wat u van de gemeente mag verwachten leest u in deze krant.

**Wethouder
Henk Jumelet**

4-5

Wat is de Wmo

**De Wmo taken
voor de gemeente**

**Hoe wordt de
Wmo ingevoerd**

De Wmo raad

**Uitvoering Wmo
kost geld**

6-7

**Meer maat-
werk leveren**

8-9

**Loket Zorg en
Welzijn**

10-11

**Vragen en
antwoorden**

12-17

Begrippen

18-19

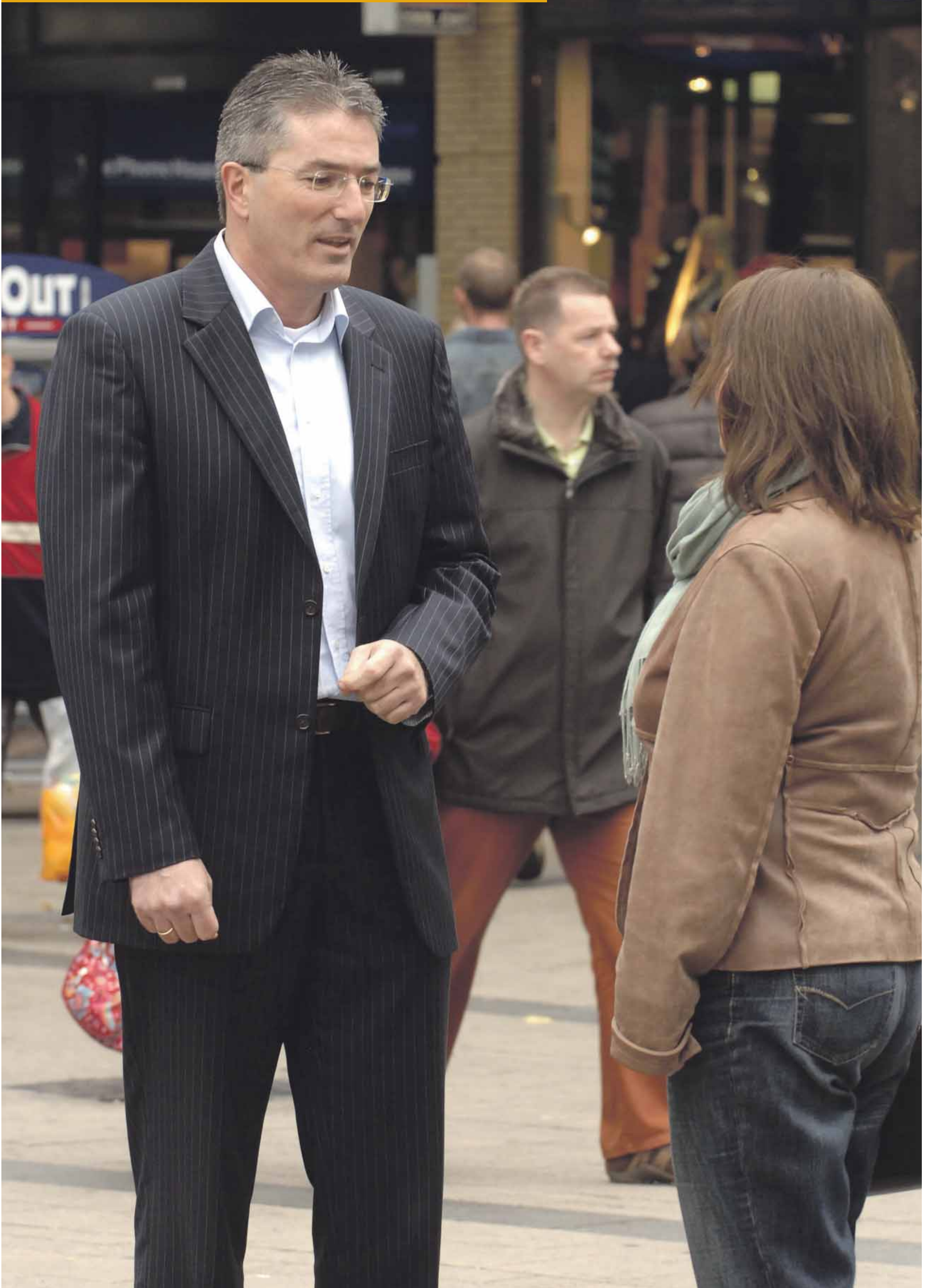
**Digitaal
spreekuur**

Meer informatie

**De brochure
bestellen**

20

Wethouder Henk Jumelet

Eind september is de Kadernota Wmo door de Emmense gemeenteraad aangenomen. Dat betekent concreet dat per 1 januari 2007 twee zaken geregeld moeten zijn: de hulp bij het huishouden en het Loket Zorg en Welzijn, waar iedereen terecht kan met vragen over zorg en welzijn en de Wmo. Voor de verdere invulling van de wet heeft iedere gemeente de tijd tot 1 januari 2008. Wethouder Henk Jumelet is coördinerend wethouder Wmo.

“De Wmo gaat iedereen aan”

“De Wmo gaat iedereen aan. Het gaat over hoe wij met z'n allen samenleven. In de wijk, op straat, op het schoolplein, in het verpleeghuis. Hoe gaan we om met elkaar? Sommige mensen kunnen met hulp van familie en vrienden zelfstandig wonen, anderen hebben professionele ondersteuning nodig. Hoe regelen we dat? Hoe tonen we betrokkenheid? Het doel van maatschappelijke ondersteuning is om iedereen zo lang mogelijk zelfstandig en prettig te laten wonen en leven. Jong, ouder en oud, met en zonder beperking, in de stad, dorp, wijk en buurt: iedereen moet mee kunnen doen.

Eén loket

Met de Wmo wordt de gemeente de plek waar alle mensen kunnen aankloppen voor advies, hulp en ondersteuning. Dat betekent niet dat we alles zelf uitvoeren, maar wél dat we ervoor moeten zorgen dat het goed geregeld is. We krijgen de regie. En de gemeente is er óók om inwoners te ondersteunen die met een goed plan komen om zelf actief te zijn als vrijwilliger. Want mensen zijn ook zèlf verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving. Die verantwoordelijkheid moeten ze nemen en daarin moet je als gemeente ondersteunen en stimuleren. Dat kan ik alleen maar toejuichen, want de samenleving, dat zijn we allemaal met elkaar.

Hulp bij het huishouden

Per 1 januari moeten we twee dingen geregeld hebben: de huishoudelijke zorg en het Loket Zorg en Welzijn, waar mensen met hun vragen terecht kunnen. Onze inzet is, dat de mensen zo min mogelijk van de overgang merken. De zorgverlening gaat gewoon door. Het kan wel zijn, dat die zorg straks door een andere organisatie wordt geleverd. In het uiterste geval komt er iemand anders bij je thuis dan je gewend was. Dat is voor sommige mensen heel moeilijk, dat wil ik zeker niet

Gemeente en inwoners werken samen

De Wmo is een participatiewet. Dat wil zeggen dat we samen met de inwoners en organisaties bedenken hoe we de wet gaan uitvoeren. Dat gebeurt onder meer via intensief overleg met de Wmo-raad. In die raad zijn organisaties en instellingen vertegenwoordigd die met de Wmo te maken hebben. En ‘Participatiewet’ wil óók zeggen dat je als gemeente verantwoording aflegt aan de inwoners. Hoe we dat precies gaan invullen, bepalen we in 2007.

ontkennen. Maar het kan ook zijn dat het blijft zoals het is. In Emmen werken we al sinds begin 2004 met een Loket Zorg en Welzijn, waar mensen terecht kunnen met vragen over zorg en welzijn. Dat loket zullen we flink uitbreiden en we zullen de medewerkers goed voorbereiden op hun nieuwe rol en nieuwe taken.

Mantelzorg

De mantelzorgers vormen een belangrijke schakel in de hele Wmo. Er is nog nooit zo veel over het belang van mantelzorg gesproken als nu! Ik zie dat als een erkenning van hun rol. We moeten mantelzorgers steunen en begeleiden, bijvoorbeeld door de inzet van zorgvrijwilligers. Maar de Wmo gaat niet alleen over zorg; ook jeugdbeleid, welzijnswerk, sociaal cultureel werk en maatschappelijk werk maken er deel van uit. En er gebeurt al heel veel in Emmen op dat gebied. De ontwikkeling van woonzorgzones, de noaberschapsbank in Bargeres, multifunctionele sportvelden, het zijn maar een paar voorbeelden.

Samenhang

De kunst is om meer samenhang in al die activiteiten aan te brengen. Er zijn ideeën genoeg! Mensen die nu thuis wonen, kunnen misschien ook gebruik maken van

de maaltijdvoorziening in een verzorgingshuis, om maar iets te noemen. En natuurlijk moeten we slim en efficiënt met geld omgaan. Samenwerking en afstemming tussen de verschillende organisaties is daarvoor heel belangrijk. We moeten goed luisteren en doorvragen als een inwoner bij ons aan de balie komt. Alleen dan kun je echt maatwerk leveren.

Ideeën genoeg!

We zullen de komende tijd met allerlei mensen, organisaties en instellingen gaan praten. Ons eerste aanspreekpunt is de Wmo-raad, maar er wordt ook gesproken met de Jongerenraad, Seniorenraad, vrijwilligers, zorggroepen, woningbouwcorporaties, kerken en meer. Wat leeft er, wat is er al bedacht, wat kunnen we nog meer doen, hoe pakken we het aan? De ervaring leert, dat mensen daar genoeg ideeën over hebben. Als gemeente gaan we goede initiatieven en ideeën stimuleren en ondersteunen. We willen allemaal zo lang en prettig mogelijk zelfstandig leven en wonen. Dat moeten we samen doen. Ik nodig iedereen van harte uit om zijn of haar stem te laten horen.”

Wat is de Wmo?

De Wmo moet er voor zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving. De Wmo ondersteunt bijvoorbeeld vrijwilligers en mantelzorgers. De Wmo regelt ook de hulp bij het huishouden en zorgt voor goede informatie over de hulp en ondersteuning die mensen kunnen krijgen. Gemeenten doen nu ook al veel op dit gebied. Maar met de Wmo kunnen ze deze taken beter en makkelijker op elkaar afstemmen.

Welke wetten worden samengevoegd in de Wmo?

In de nieuwe wet worden enkele bestaande wetten samengevoegd. De belangrijkste zijn:

- De Wet Voorzieningen Gehandicapten (Wvg) en de Welzijnswet;
- Een deel uit de AWBZ (huishoudelijke verzorging). De regering wil met de Wmo een duidelijk verschil maken tussen ondersteuning en zorg: de Wmo is voor lichte zorg en ondersteuning; de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) voor langdurige, complexe zorg. Daarom gaan delen van de AWBZ naar de Wmo.

Wanneer wordt de Wmo ingevoerd?

Op 1 januari 2007. Vanaf dat moment is de gemeente verantwoordelijk voor alles wat in deze wet is geregeld.

Waarom is de Wmo belangrijk?

In de Wmo staat dat de gemeente de leefbaarheid van een straat of wijk moet vergroten. Daardoor voelen

bewoners zich meer betrokken bij hun buurt en bij elkaar. Bewoners die contact met elkaar hebben, zullen elkaar eerder helpen of samen iets ondernemen. Door de Wmo wordt het voor inwoners makkelijker om hulp of ondersteuning aan te vragen.

Vrijwilligers en Mantelzorgers zijn belangrijk

In de Wmo staat dat gemeenten het werk van vrijwilligers en mantelzorgers moeten ondersteunen. Vrijwilligers zijn belangrijk. Zonder vrijwilligers zouden veel verenigingen en buurthuizen niet kunnen bestaan. En zonder de vrijwillige hulp van vrienden en burens zouden veel mensen met een beperking niet thuis kunnen blijven wonen. Mantelzorg gaat nog een stapje verder. Het is zorg die mensen bieden aan een naaste die langdurige en intensieve zorg nodig heeft, bijvoorbeeld door een chronische ziekte, een handicap of ouderdom. Het gaat om zorg waarvoor anders een professionele hulpverlener nodig was geweest.

Iedereen moet mee kunnen doen.

In de Wmo staat dat iedereen moet kunnen meedoen in de samenleving. Gemeenten zijn daar verantwoordelijk voor. Een gemeente zorgt dat mensen met een beperking de voorzieningen, hulp en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Gemeente en inwoners werken samen

De gemeente kent de eigen inwoners beter dan de landelijke overheid. Ook weet de gemeente beter wat de inwoners nodig hebben. Daarom is de Wmo een taak van de gemeente.

De Wmo gaat uit van de volgende drie principes

- 1. Eigen verantwoordelijkheid**
Wie door een lichamelijke of geestelijke beperking wordt belemmerd om deel te nemen aan het gewone leven, moet eerst zelf zoeken naar oplossingen. Er wordt dus een groter beroep gedaan op iemands eigen draagkracht en de hulp van naasten.
- 2. Ondersteuning**
Wie niet in staat is bepaalde problemen zelf of met hulp van anderen op te lossen, wordt ondersteund door de gemeente.
- 3. Zorg**
Voor ernstig lichamelijk of verstandelijk gehandicapten, dementerende ouderen en chronisch psychiatrische patiënten moeten voldoende voorzieningen van behoorlijke kwaliteit beschikbaar zijn, zonodig met verblijf in een instelling. Dergelijke zaken, die grote financiële risico's voor personen met zich meebrengen en die particulier niet te verzekeren zijn, worden vergoed vanuit de AWBZ.

Hoe wordt de Wmo ingevoerd?

Op de korte termijn (in ieder geval tot 2007) zijn de gevolgen van de Wmo beperkt. De Wmo wordt namelijk in fasen ingevoerd.

Korte termijn:

1 januari 2007 (individuele verstrekkingen, Loket Zorg en welzijn)

Op 1 januari a.s. komt de verstrekking van de huishoudelijke verzorging onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Samen met de 'oude' Wvg-onderdelen noemen we dit de individuele verstrekkingen. Ook het hele Welzijnsbeleid valt per 1 januari formeel onder de Wmo.

De gemeente kijkt verder hoe zij inwoners met vragen, die straks onder de Wmo vallen, het beste kan helpen. Daarvoor kunnen zij terecht bij het Loket Zorg en Welzijn. In Emmen bestaat dit loket al sinds eind 2003. De medewerkers van het loket moeten voorbereid zijn op de nieuwe wet.

De invoering van beide onderdelen brengt veel werk met zich mee. De gemeente wil bijvoorbeeld een eigen bijdrage gaan invoeren voor de nieuw te verstrekken individuele voorzieningen. Die wordt in december door de gemeenteraad vastgesteld.

Langere termijn:

1 januari 2008 (vierjarenplan Wmo)

In 2007 werkt de gemeente met (vertegenwoordigers van) inwoners en maatschappelijke organisaties aan de verdere invulling van de Wmo. Samen stellen ze een vierjarenplan op. In dat plan staat hoe de gemeente Emmen de Wmo-taken wil uitvoeren. Hoe vinden we bijvoorbeeld dat over vier jaar het Loket Zorg en Welzijn moet werken? Over welke onderwerpen – naast zorg, welzijn en wonen – kun je bij dat loket terecht? En waar vinden inwoners het Loket Zorg en Welzijn?

Het doel van de Wmo is dat alle inwoners van Nederland kunnen 'meedoen' in het normale leven. Als je dat goed wilt organiseren, is het belangrijk dat besluiten over zorg, wonen en welzijn op elkaar worden afgestemd. Juist de gemeente, die dicht bij haar inwoners staat, kan ervoor zorgen dat het beleid aansluit op de plaatselijke situatie.

Grotere rol gemeente

De gemeente krijgt dus een grotere rol toebedeeld; een regierol. De gemeente legt over het beleid niet langer verantwoording af aan het rijk. In plaats daarvan legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad en de inwoners van de gemeente. Het betekent dus dat elke gemeente voor zich kan bepalen hoe zij de Wmo uitvoert. In de toekomst is het dus goed mogelijk dat er verschillen tussen gemeenten komen.

Negen taken voor uw gemeente

Door de Wmo wordt de gemeente verantwoordelijk voor de maatschappelijke ondersteuning van haar inwoners. De 'maatschappelijke ondersteuning' bestaat uit negen taken.

1 De leefbaarheid van de gemeente vergroten

De gemeente zorgt voor aantrekkelijke plekken in dorpen, wijken en buurten. Plekken, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Niet alleen ouderen, maar ook jongeren. Bijvoorbeeld een wijkcentrum, of een plek waar mensen kunnen sporten.

2 Jongeren en ouders ondersteunen

De gemeente wil jongeren stimuleren om hun opleiding af te maken. Als jongeren achter lopen in hun ontwikkeling, helpen we hen om deze achterstanden weg te werken. Op die manier willen we voorkomen dat jongeren in de problemen komen en op het slechte pad raken. Daarnaast ondersteunt de gemeente ouders die hulp nodig hebben bij het opvoeden van hun kinderen.

3 Informatie en advies geven

De gemeente geeft alle inwoners informatie en advies over de hulp en ondersteuning die ze kunnen krijgen. In de gemeente Emmen kan dat bijvoorbeeld bij het Loket Zorg en Welzijn. Natuurlijk kunnen inwoners met vragen ook bellen naar de gemeente en terecht op www.emmen.nl.

4 Ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers

De gemeente ondersteunt het werk van vrijwilligers en mantelzorgers. Bijvoorbeeld door mantelzorgers met elkaar in contact te brengen en door vrijwilligers te trainen. Ook kan de gemeente helpen om tijdelijke ondersteuning te regelen als een mantelzorger ziek wordt of met vakantie wil.

5 Zorgen dat mensen met een beperking mee kunnen doen

De gemeente zorgt dat mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking mee kunnen doen in de samenleving. Zo kan de gemeente de woonomgeving en de openbare ruimten toegankelijk maken voor mensen met een beperking.

6 Voorzieningen voor mensen met een beperking

Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking krijgen hulp en ondersteuning van de gemeente. Bijvoorbeeld doordat een woning wordt aangepast. Ook kan de gemeente zorgen voor vervoer, een rolstoel of hulp bij het doen van het huishouden.

7 Opvang voor mensen met problemen

De gemeente moet zorgen dat er opvang is voor mensen die door problemen tijdelijk niet meer thuis kunnen wonen. Dat kan bijvoorbeeld met een opvanghuis voor vrouwen die te maken hebben met huiselijk geweld.

8 Openbare geestelijke gezondheidszorg

De gemeente zorgt er ook voor dat kwetsbare personen en mensen met psychische problemen begeleiding krijgen en geen ernstige overlast veroorzaken.

9 Zorg voor mensen met een verslaving

De gemeente zorgt er voor dat mensen met een verslaving goede hulp, opvang en begeleiding krijgen. De gemeente probeert ook te voorkomen dat verslaafden ernstige overlast veroorzaken.

De Wmo-raad

Een aantal cliëntenorganisaties, zoals het OSOG, de cliëntenraad Sociale Zekerheid, het Gehandicaptenplatform Emmen en dergelijke, heeft zich verenigd in de Wmo-raad. Deze raad informeert en adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over het beleid en de uitvoering van de Wmo.

De gemeente Emmen hecht er grote waarde aan de gekregen beleidsvrijheid in te vullen samen met de burgers van de gemeente Emmen. Immers, het gaat erom te zorgen dat de Emmense inwoners deel kunnen nemen aan de samenleving en dat zij ertoe kunnen bijdragen dat anderen ook die mogelijkheid hebben.

De Wmo-raad is al op een aantal punten betrokken geweest bij de invoering van de nieuwe wet in de gemeente Emmen: bij de opstelling van de Wmo-verordening, diverse beleidsnotities op de terreinen van individuele verstrekkingen en het Loket Zorg en Welzijn en Mantelzorg en bij de invulling van de onderwerpen Pgb en eigen bijdrage. Ook zullen ze betrokken worden bij het vierjarig beleidskader Wmo dat volgend jaar opgesteld moet worden.

Eind november 2006 spreekt de gemeenteraad over de verordening cliëntenparticipatie. In deze verordening wordt vastgelegd hoe de samenwerking tussen de Wmo-raad en de gemeente Emmen wordt ingevuld. In de verordening is onder andere opgenomen welke taak en doelstelling de Wmo-raad heeft, hoe vaak er overleg zal plaatsvinden, wat de werkwijze is, hoe de Wmo-raad van informatie zal worden voorzien, wat de samenstelling is van de Wmo-raad en hoe de gemeente de Wmo-raad zal faciliteren, zodat zij haar adviserende en informerende taak naar behoren kan uitvoeren. Deze verordening wordt eerst voor een jaar vastgesteld, daarna wordt bekeken of de verordening nog verder aangepast moet worden. Zo kunnen de ervaringen van het eerste jaar meegenomen worden voor de komende jaren.

Uitvoering Wmo kost geld

De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) kost veel geld. Hiervoor krijgt de gemeente elk jaar een bedrag van het rijk. Voor een deel krijgt de gemeente dat nu ook al, bijvoorbeeld als het gaat om de uitvoering van de Welzijnswet of de Wet voorzieningen gehandicapten. Per 1 januari 2007 komt daar een nieuw bedrag bij. Dat nieuwe geld is vooral bedoeld voor huishoudelijke verzorging, een nieuwe gemeentelijke Wmo-taak. Het bedrag staat nog niet helemaal vast, maar het ziet er naar uit dat Emmen kan rekenen op 15 á 16 miljoen euro.

De Wmo-uitkering voor het eerste uitvoeringsjaar 2007 is nog gebaseerd op de werkelijke uitgaven voor huishoudelijk zorg in 2005. Huishoudelijke verzorging was in dat jaar nog onderdeel van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). De uitgaven 2005 worden verhoogd met een bepaald percentage om de gebruikelijke kostenstijgingen in de jaren 2006 en 2007 te compenseren. Zo wordt dus het nieuwe budget per 1 januari 2007 bepaald.

Verdeelsysteem

Vanaf 2008 wordt het landelijk budget voor de Wmo over de gemeenten verdeeld volgens een speciaal verdeelsysteem. Dit gebeurt gefaseerd over een periode van vier jaar zodat de gemeenten geleidelijk aan dat nieuwe systeem kunnen wennen. De gemeente verwacht dat dit verdeelsysteem nadelig zal uitpakken voor Emmen. Dit geldt trouwens ook voor veel andere gemeenten. De gemeenten zijn voortdurend in gesprek met het rijk over een oplossing voor dit probleem.

Nauwgezet volgen

De gemeente is van plan de inkomsten en uitgaven voor de Wmo de komende jaren zeer nauwgezet te volgen. De gemeente moet – samen met (vertegenwoordigers van) inwoners en maatschappelijke organisaties – in 2007 een vierjarige beleidsnota maken voor de uitvoering van de wet vanaf 2008. We zullen van die gelegenheid gebruik maken om ook de financiële kant van de Wmo nog eens goed tegen het licht te houden.

Invoering nieuwe wet Wmo

De invoering van de Wmo heeft grote gevolgen voor de gemeente Emmen als organisatie. Reinder Koops is projectleider Wmo van de gemeente Emmen en houdt zich bezig met de invoering van de nieuwe wet. Een kijkje achter de schermen.

Meer maatwerk leveren

De gemeente is vanaf 1 januari verantwoordelijk voor alles op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Eén ingang voor alle vragen op het gebied van zorg, wonen en welzijn. Daardoor wordt het een stuk duidelijker en makkelijker om informatie, advies en ondersteuning te krijgen. Reinder Koops: "De grote uitdaging is het bij elkaar brengen van mensen en organisaties, het zorgen voor meer samenhang tussen de verschillende activiteiten op het brede gebied van welzijn, zorg en wonen. Daarbij heeft de gemeente een regierol, en voert niet alles zelf uit. De Wmo betekent niet dat alles nieuw wordt: er gebeurt ook al heel veel bijv. op welzijnsterrein dat nu onder de Wmo komt te vallen. De Wmo maakt het mogelijk krachten en de inspanningen (nog) beter op elkaar te kunnen afstemmen"

Indicatie

Bepaalde zorgvoorzieningen krijg je alleen als je daar een indicatie voor hebt. Koops: "Eenvoudige aanvragen kunnen we zelf doen. Voor de meer ingewikkelde situaties doen we een beroep op de medische professionals van bijvoorbeeld het CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg). Maar je kunt je ook voorstellen dat een huisarts of een verpleegkundige daar een rol in speelt.

Meer keuze

Inwoners hebben straks meer keuze in aanbieders van zorg. Op dit moment is de gemeente bezig met een (Europese) aanbesteding. "Verder moeten we vòòr 1 januari zaken rondom het persoonsgebonden budget en de eigen bijdrage regelen. Emmen kende tot nu toe geen eigen bijdrage voor Voorzieningen gehandicapten,

de Wmo gaat daar wel van uit. Kortom, we denken, praten, overleggen en schrijven. Maar daarnaast zijn we aan het invoeren. We werven personeel voor het Loket Zorg en Welzijn, we werken aan een digitaal systeem om de gegevens vast te leggen en bij te houden, we verzamelen en bundelen informatie en we scholen onze medewerkers."

Maatwerk

"Tijdens gesprekken in de wijk hebben mensen ons er herhaaldelijk op gewezen, dat veel meer maatwerk nodig is", zegt hij aan het eind van het gesprek. "Ze zeiden bijvoorbeeld 'kijk naar meer naar de persoonlijke omstandigheden en speel goed in op de wensen en behoeften van de klant. Vragen en doorvragen onderzoeken van de klanttevredenheid, luisteren naar mensen. Ook dat is de nieuwe Wmo."

Wat verandert er voor u?

Maakt u nu gebruik van de Wvg?

U krijgt van de gemeente bericht als er voor u iets gaat veranderen. Voorzieningen voor mensen met een beperking vallen tot 31 december 2006 onder de Wvg. Daarna vallen ze onder de Wmo. De gemeente is op dit moment uw aanspreekpunt voor de Wvg. Dat is straks ook zo bij de Wmo.

Ontvangt u nu hulp in de huishouding via de AWBZ?

U hoort van de gemeente en het zorgkantoor in uw regio wat er voor u gaat veranderen. Hulp bij het huishouden wordt tot 31 december 2006 vergoed uit de AWBZ. Daarna uit de Wmo. Vanaf dat moment regelt de gemeente de hulp bij het huishouden.

Wilt u kiezen voor een persoonsgebonden budget?

Door de komst van de Wmo kunt u straks kiezen voor een persoonsgebonden budget bij een individuele voorziening. Dat is een bedrag dat u van de gemeente kunt krijgen om zelf ondersteuning of begeleiding in te kopen. Hoe dit er in Emmen uit komt te zien is afhankelijk van de beslissing die de gemeenteraad daar over neemt eind december.

Bent u vrijwilliger?

De Wmo is de eerste wet die opkomt voor vrijwilligers. De gemeente is straks verplicht om het werk van vrijwilligers te ondersteunen. De gemeente mag zelf bepalen hoe ze dat doet. Voor meer informatie kunt u terecht bij het Loket Zorg en Welzijn.

Bent u mantelzorger?

De Wmo komt op voor mantelzorgers. Gemeenten moeten mantelzorgers ondersteunen. Bijvoorbeeld door de mantelzorgers informatie en advies te geven. Voor meer informatie kunt u terecht bij het Loket Zorg en Welzijn.

Heeft u een plan voor uw gemeente?

Heeft u een plan om iets te gaan doen voor uw wijk of buurt? U wilt bijvoorbeeld een trapveldje voor jongeren. Of u wilt allochtone kinderen gaan voorlezen. Zulke plannen passen binnen de Wmo. Praat met uw gemeente over uw plan. De kans is groot dat de gemeente uw plan ondersteunt. Zeker als u en andere vrijwilligers meewerken aan het plan.

Loket Zorg en Welzijn

De gemeente Emmen heeft al sinds januari 2004 een Loket Zorg en Welzijn.

Vanaf 1 januari aanstaande moeten de medewerkers ook informatie

verschaffen over de Wmo. Roelie Oosting is teamleider,

Nicolette Boulet senior medewerker Loket Zorg en Welzijn.

'We moeten het gewoon goed regelen'

"Sinds maart dit jaar is het Loket Zorg en Welzijn onderdeel van het Klant Contact Centrum, daarvoor hoorde het bij de afdeling Voorzieningen Gehandicapten. Met de Wmo verbreden we ons aanbod: we bieden vanaf 1 januari ook informatie en advies over de hulp bij het huishouden en de Wmo in het algemeen", legt Roelie Oosting uit.

Kennis

Er is al heel veel kennis bij de medewerkers van het loket aanwezig. Nicolette Boulet gaat er eens goed voor zitten en somt op: "We helpen mensen op het gebied van informatie en advies, medische cliëntenondersteuning, de bijzondere bijstand en voorzieningen gehandicapten, we geven hulp en uitleg over het Persoonsgebonden Budget, over het steunpunt vrijwilligers, mantelzorg, het maatjesproject enz. Via ons kun je bijvoorbeeld een gehandicapten-parkeerkaart aanvragen en kun je een afspraak maken met een consulent maatschappelijke dienstverlening. We hebben veel kennis over de gezondheidszorg in huis. Laatst belde een mevrouw of wij iemand wisten die haar kon helpen in de tuin. Ook dat soort dingen regelen we. Wij hebben een hele grote harde schijf in ons hoofd! En wat we niet weten zoeken we op. We schepen mensen niet af, we regelen iets en bellen altijd terug."

Bijscholing

Na 1 januari krijgt het Loket Zorg en Welzijn er dus nog meer taken bij. Met name de hulp bij het huishouden en het stellen van indicaties is nieuw. "Alle medewerkers van het Loket Zorg en Welzijn worden bijgeschoold. We krijgen extra training op het gebied van vraagverheldering, indicering en de Wmo. Ook is het belangrijk dat we goed onze weg weten te vinden naar de organisaties en instellingen die zich hier mee bezig houden. En als je zorgt voor goede en heldere informatie, voorkom je veel vragen van mensen."

Geen grote verschuivingen

Nicolette vindt de Wmo een gezonde zaak. "De zorg zoals wij die nu hebben, is duur, we zijn best verwend. In plaats van direct naar de overheid te kijken, kun je ook proberen het eerst in eigen kring op te lossen. Veel mensen doen dat ook al. Maar als het niet lukt, moeten

we natuurlijk altijd helpen. Het probleem moet wel worden opgelost. Ik heb er alle vertrouwen in dat het met de Wmo goed komt. We moeten het gewoon goed regelen met elkaar."

Zo min mogelijk van merken

Ze verwacht wel wat verschuivingen door de nieuwe wet. "Als de zorgaanbieder verandert, kan het zijn dat je straks een ander gezicht in je huis ziet dan je gewend was. Maar ik denk dat het zo'n vaart niet loopt. Welke organisatie het ook wordt, ze hebben toch ook mensen nodig." Roelie vult haar aan: "Het belangrijkste is dat niemand op 1 januari zonder hulp zit. En verder moet de klant er zo min mogelijk van merken."

Indicatiestelling

Tot nu toe verliep de indicatiestelling voor hulp bij het huishouden via het CIZ (Centrale Indicatiestelling Zorg). Dat wil zeggen, dat zij bepalen of je in aanmerking komt voor – bijvoorbeeld – een voorziening. Als je een indicatie hebt voor hulp bij het huishouden, kun je Thuiszorg bellen. Zij komen dan langs of bepalen op grond van een telefoongesprek wat je nodig hebt en krijgt. Een andere partij is het Zorgkantoor, dat het geld van het rijk verdeelt. Het administratiekantoor, onderdeel van het Zorgkantoor, berekent onder meer de hoogte van de eigen bijdrage. Dat verandert vanaf 1 januari. De gemeente moet dan ook de indicatiestelling zelf regelen. Hoe gaat dat in z'n werk? "Een inwoner belt of komt langs bij de balie.

Door samen een aantal vragen te beantwoorden, kunnen we direct bepalen of iemand recht heeft op bijvoorbeeld hulp bij het huishouden of op een voorziening gehandicapten. Als het een ingewikkelde situatie is, dan doet de consulent van de gemeente of van bijvoorbeeld het CIZ het vervolgesprek."

Vragen en antwoorden

Wat is de Wmo? Wat is het doel van de Wmo? Waarom is de Wmo nodig? Wanneer gaat de Wmo in? Welke wetten vervangt de Wmo? Voor wie is de Wmo? Wie voert de Wmo uit? Welke voorzieningen regelt de Wmo? Wat heb ik aan de Wmo?

Vragen en antwoorden

Wat is de Wmo?

De Wmo is een wet: Wet maatschappelijke ondersteuning. De wet maakt gemeenten verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning.

Hieronder vallen bijvoorbeeld:

- sociaal cultureel werk, zoals buurthuizen en subsidies aan verenigingen.
- maatschappelijke opvang en daklozenopvang.
- ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers.
- hulp aan mensen die hulp nodig hebben in het dagelijks leven, zoals een aanpassing aan een woning of een rolstoel.
- hulp bij het huishouden.

Wat is het doel van de Wmo?

Het doel van de Wmo is: 'meedoen'. Iedereen moet kunnen meedoen in de maatschappij. Daarom gaan gemeenten zorgen voor voorzieningen voor iedereen en specifiek voor mensen die een beperking hebben. Soms lukt het mensen niet om mee te doen zonder extra hulp. Gelukkig zijn er veel mensen die vrijwillig hulp bieden. De gemeente gaat die mensen ondersteunen. En als er professionele hulp nodig is, kan de gemeente dit regelen.

Waarom is de Wmo nodig?

Het doel van de Wmo is 'meedoen'. De Wmo maakt dat eenvoudiger. Voor u, omdat u bij één loket terecht kunt en minder formulieren in hoeft te vullen. En ook voor de gemeente, omdat de gemeente nu meer mogelijkheden krijgt om passende ondersteuning voor burgers te organiseren.

Welke wetten vervangt de Wmo?

De Wmo gaat in op 1 januari 2007. Dit is meteen het einde van de Wet voorzieningen gehandicapten (WVG) en de Welzijnswet. Die wetten vallen voortaan onder de Wmo. Ook de hulp bij het huishouden valt voortaan onder de Wmo. Tot 2007 hoort de huishoudelijke verzorging nog bij de AWBZ.

Voor wie is de Wmo?

De Wmo is er voor iedereen. Met de Wmo ondersteunen gemeenten bijvoorbeeld clubs, wijkcentra, dorpshuizen en andere activiteiten in uw buurt waar iedereen

gebruik van kan maken. Bent u vrijwilliger of mantelzorger?

De gemeente kan u ondersteunen bij uw werk.

De gemeente biedt ook hulp als u hindernissen in het dagelijks leven ervaart die u zelf niet kunt verhelpen. Bijvoorbeeld als u een handicap hebt, chronisch ziek bent of vanwege uw leeftijd een beperking hebt.

Wie voert de Wmo uit?

De gemeente voert de Wmo uit. U kunt daar terecht voor informatie en advies en voor het aanvragen van voorzieningen. In Emmen is dat het Loket Zorg en Welzijn. De gemeente gaat ervoor zorgen dat iedereen zo goed mogelijk mee kan doen in de maatschappij. De gemeente mag een belangrijk deel van de regels zelf bepalen. Elke gemeente moet haar inwoners betrekken bij het opstellen van de plannen. U mag dus meepraten: u hebt inspraak.

Welke voorzieningen regelt de Wmo?

De Wmo regelt allerlei voorzieningen, zoals peuterspeelzalen, sportvelden en wijkcentra. De gemeente regelt ook ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers. Er is één loket in uw gemeente waar u met al uw vragen over de Wmo-voorzieningen terecht kunt. Mensen met een beperking kunnen huishoudelijke verzorging nodig hebben. Voor hun vervoer hebben ze misschien een rolstoel of scootmobiel nodig. Hun woning of auto moet aan een handicap aangepast worden. Of de gemeente regelt aangepast vervoer in de regio. De gemeente biedt ook opvang en hulp aan mensen uit diverse groepen. Voorbeelden van zulke groepen zijn: mensen met psychische problemen, mishandelde vrouwen, daklozen, verslaafden. Vraag bij het Loket Zorg en Welzijn naar meer informatie.

Wat heb ik aan de Wmo?

Dat hangt af van uw persoonlijke situatie. De gemeente ondersteunt bijvoorbeeld clubs, wijkcentra, dorpshuizen en andere activiteiten in uw buurt. Bent u vrijwilliger of mantelzorger? De gemeente kan u ondersteunen bij uw werk. Uw gemeente biedt hulp als u hindernissen in het dagelijks leven ervaart die u zelf niet kunt verhelpen. Bijvoorbeeld als u een handicap hebt, chronisch ziek bent of vanwege uw leeftijd een beperking hebt. De Wmo regelt dat de gemeente u bij haar plannen betreft. Voor meer informatie en voor aanvragen kunt u terecht bij het Loket Zorg en Welzijn.

Hulpmiddelen (uit de Wvg)

Ik heb een rolstoel, scootmobiel of traplift van de gemeente. Wat verandert er met de Wmo?

Voorzieningen en hulp voor mensen met een beperking vallen tot 31 december 2006 onder de Wvg. Daarna vallen ze onder de Wmo. De gemeente is op dit moment uw aanspreekpunt voor de Wvg. Dat is straks ook zo bij de Wmo. U krijgt van uw gemeente bericht als er voor u iets gaat veranderen. Voor meer informatie en voor aanvragen kunt u terecht bij het Loket Zorg en Welzijn in uw gemeente.

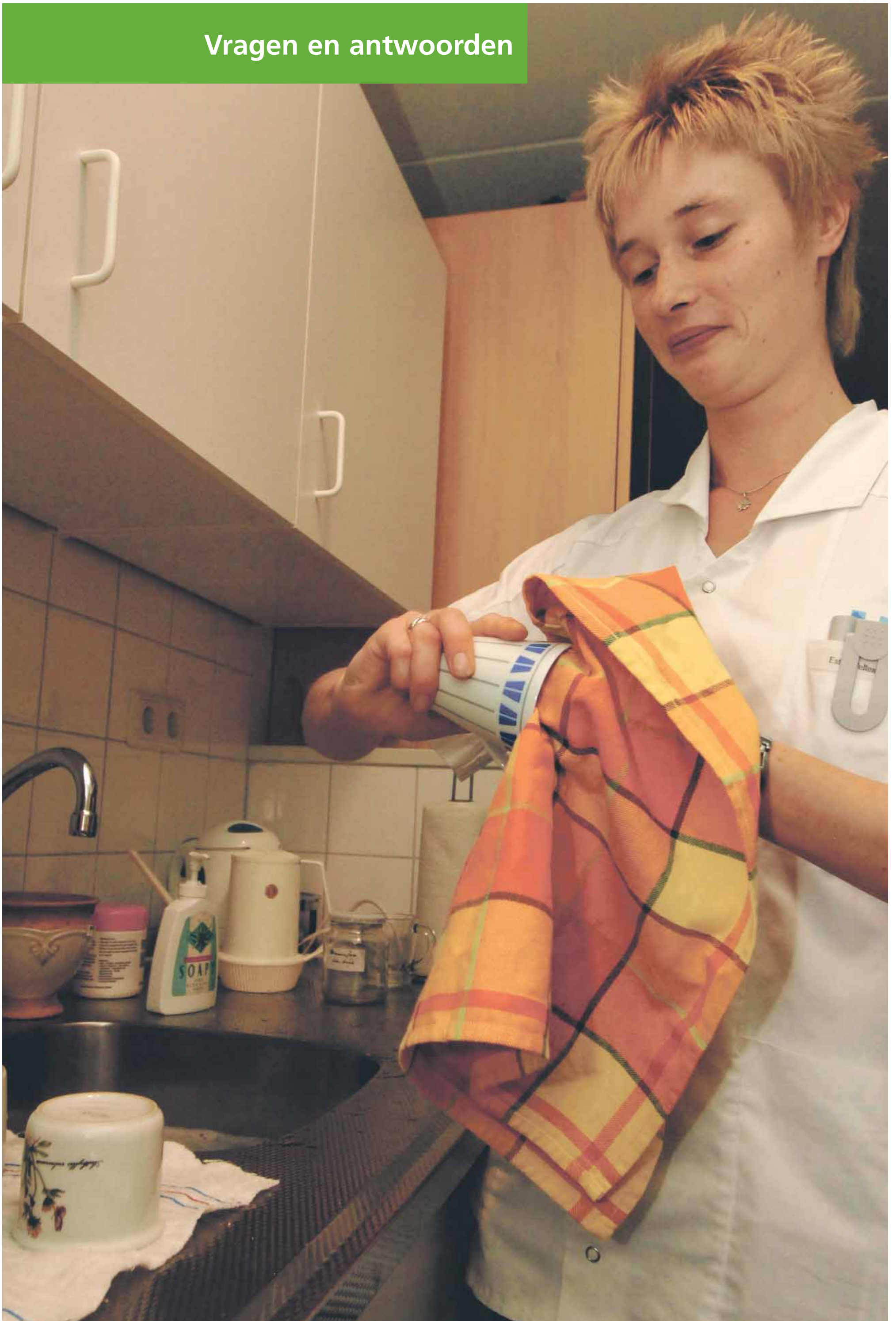
Kan ik voor krukken of een rollator ook naar de gemeente? Verschafft de gemeente nu ook loophulpmiddelen?

Nee, voor krukken of een rollator kunt u niet bij de gemeente terecht. Voor dergelijke hulpmiddelen moet u naar de Thuiszorgwinkel (als het tijdelijk is) of naar uw zorgverzekeraar (als het blijvend nodig is).

Ga ik voor tijdelijke hulpmiddelen naar de gemeente?

Nee, dit valt buiten de Wmo. Hebt u tijdelijk een rolstoel, rollator of bijvoorbeeld krukken nodig, neem dan contact op met uw zorgverzekeraar. Deze weet waar u terecht kunt.

Vragen en antwoorden

Hulp bij het huishouden (uit de AWBZ)

Wat is het verschil tussen hulp bij het huishouden en persoonlijke verzorging?

- Huishoudelijke verzorging is de hulp die u krijgt in uw huishouden. Denk bijvoorbeeld aan de afwas doen, het eten koken, wassen en strijken, stofzuigen en de ramen wassen. In 2006 krijgt u huishoudelijke verzorging nog vergoed uit de AWBZ door uw zorgverzekeraar. Vanaf 2007 valt deze hulp onder de Wmo. Huishoudelijke verzorging vraagt u per 1 januari 2007 aan bij de gemeente.

- Persoonlijke verzorging is de hulp die u krijgt voor uzelf. Denk bijvoorbeeld aan hulp bij het opstaan, douchen, scheren, opmaken, aankleden, eten en drinken. Persoonlijke verzorging krijgt u vergoed uit de AWBZ en dat blijft in 2007 zo. Deze hulp valt niet onder de Wmo.

Mijn gemeente laat een particuliere instelling het werk doen. Mag dat?

Ja, dat is juist de bedoeling. De gemeente maakt geen rolstoelen en neemt geen huishoudelijke hulpen in

dienst. De gemeente sluit een contract met een bedrijf. Dat bedrijf zorgt dat u de hulp krijgt die u nodig hebt.

Ik heb nu hulp bij het huishouden. Mag ik die houden?

Huishoudelijke verzorging wordt tot 31 december 2006 vergoed uit de AWBZ. Daarna uit de Wmo. Vanaf dat moment regelt de gemeente de hulp bij het huishouden. U hoort van de gemeente en het zorgkantoor in uw regio wat er voor u gaat veranderen.

Het persoonsgebonden budget (pgb)

Dit is een bedrag dat u van de gemeente kunt krijgen om zelf ondersteuning of begeleiding in te kopen. Dit bedrag is in plaats van een individuele voorziening. Het voordeel is dat u zelf bepaalt bij wie u een voorziening koopt of wie u inhuurt voor hulp. Maar de gemeente stelt natuurlijk wel voorwaarden. Eind december stelt de gemeenteraad de hoogte van de bijdragen en de voorwaarden vast.

Waarvoor kan ik een pgb krijgen?

U kunt een pgb (persoongebonden budget) krijgen voor individuele voorzieningen.

Wat zijn de voor- en nadelen van een pgb?

- Het voordeel van een pgb is dat u zelf bepaalt bij wie u een voorziening koopt of wie u inhuurt voor hulp.

Voorbeeld 1

U hebt een indicatie voor een rolstoel. De gemeente bepaalt de hoogte van het bedrag. U krijgt het geld op uw rekening. U hebt zelf invloed op waar u de rolstoel koopt en welk model.

Voorbeeld 2

U hebt een indicatie voor huishoudelijke verzorging. De gemeente bepaalt de hoogte van het bedrag. U krijgt het geld maandelijks op uw rekening. U zoekt zelf iemand die bij u wil komen werken. U betaalt het geld zelf aan hem/haar.

- Het nadeel van een pgb is dat u alles zelf moet regelen. Zelf alles uitzoeken, zelf onderhandelen, zelf voor vervanging zorgen als dat nodig is. Bovendien moet u de gemeente laten zien dat u het geld gebruikt hebt waarvoor het bedoeld was. U moet dus de administratie op orde houden. De gemeente kan u hierbij wel ondersteunen. In welke vorm beslist de gemeenteraad ook eind december.

Mag ik zelf weten wat ik doe met mijn pgb?

Het voordeel van een pgb is dat u zelf bepaalt bij wie u een voorziening koopt of wie u inhuurt voor hulp. Maar de gemeente stelt natuurlijk wel voorwaarden. Als u geld krijgt om een rolstoel te kopen, mag u er geen televisie van kopen. U moet aantonen dat u een rolstoel gekocht hebt. En als u budget krijgt voor huishoudelijke verzorging, moet u laten zien dat u het salaris betaalt.

Op welke wijze de controle gaat plaatsvinden wordt eind december door de gemeenteraad vastgesteld.

Mag ik met mijn pgb voor hulp bij het huishouden een mantelzorger betalen?

Ik krijg geld van de gemeente om mijn huishouden te laten doen. Mag ik dat door mijn zus of mijn buurman laten doen?

Ja, als u een pgb voor hulp bij het huishouden hebt gekregen, mag u zelf weten wie u het werk laat doen. Wel moet u kunnen laten zien dat u het loon betaald hebt.

Waarom krijg ik geen pgb voor vervoer in mijn regio?

Het aanvullend vervoer is een collectieve voorziening. Dat zijn voorzieningen die u deelt met anderen: U zit samen met anderen in de bus. Voor dergelijke collectieve voorzieningen kunt u geen pgb krijgen. Dat staat in de Wmo.

Mantelzorgers

Ik ben mantelzorger. Wat heb ik aan de Wmo?

Ik wil graag voor iemand zorgen. Sta ik er alleen voor?

Ik ken iemand met een beperking die ik graag wil helpen. Helpt de gemeente me daarbij?

U verzorgt een familielid, buur of vriend in plaats van een professionele hulpverlener. Dat heet mantelzorg. In de Wmo staat dat uw gemeente mantelzorgers gaat ondersteunen. Dat kan met informatie en advies. Dat kan ook met bijeenkomsten waar u ervaringen kunt uitwisselen. Of misschien is er vervanging mogelijk, zodat u er een keer tussenuit kunt. Vraag bij het loket Zorg en Welzijn naar de mogelijkheden.

Ik ben vrijwilliger. Wat heb ik aan de Wmo?

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat dat de gemeente het vrijwilligerswerk gaat ondersteunen. Een gemeente stimuleert bijvoorbeeld mensen om vrijwilligerswerk te gaan oppakken. Of zet een vrijwilliger

in het zonnetje. Of de gemeente ondersteunt de vrijwilligerscentrale. Wat uw gemeente doet op het gebied van ondersteunen van vrijwilligers kunt u bij de gemeente navragen.

Mag ik met mijn pgb voor hulp bij het huishouden een mantelzorger betalen?

Ik krijg geld van de gemeente om mijn huishouden te laten doen. Mag ik dat door mijn zus of mijn buurman laten doen?

Ja, als u een pgb voor hulp bij het huishouden hebt gekregen, mag u zelf weten wie u het werk laat doen. Wel moet u kunnen laten zien dat u het loon betaald hebt.

Waarom krijg ik geen pgb voor vervoer in mijn regio?

Het aanvullend vervoer is een collectieve voorziening. Dat zijn voorzieningen die u deelt met anderen: U zit samen met anderen in de bus. Voor dergelijke collectieve voorzieningen kunt u geen pgb krijgen. Dat staat in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Vervoersvoorzieningen (uit de Wvg)

Waarom krijg ik geen Persoons Gebonden Budget (pgb) voor vervoer in mijn regio?

Het aanvullend vervoer is een collectieve voorziening. Dat zijn voorzieningen die u deelt met anderen: u zit samen met anderen in een bus of personenauto. Voor een collectieve vervoersvoorziening kunt u geen pgb krijgen.

Ik reis met het aanvullend vervoer van de gemeente. Wat verandert er met de Wmo?

Voorzieningen en hulp voor mensen met een beperking vallen tot 31 december 2006 onder de Wvg. Daarna vallen ze onder de Wmo. De gemeente is op dit moment uw aanspreekpunt voor de Wvg. Dat is straks ook zo bij de Wmo. U krijgt van uw gemeente bericht als er voor u iets gaat veranderen. Voor meer informatie en voor aanvragen kunt u terecht bij het Loket Zorg en Welzijn.

Welke Wmo-vervoersvoorziening zijn er?

Er zijn drie vormen van vervoersvoorziening in de Wmo.

1. Collectieve vervoersvoorziening

Dat is de bekende regiotaxi. Wie een indicatie voor vervoer heeft en ergens naar toe wil, kan ze bellen.

2. Een individuele vervoersvoorziening in natura

Dit is een oplossing van uw vervoersprobleem voor u alleen. Bijvoorbeeld een aanpassing in uw auto of een scootmobiel.

3. Een pgb

U krijgt een budget waarmee u zelf het vervoer regelt. Is uw probleem opgelost met collectief vervoer, dan komt u niet in aanmerking voor een vervoersvoorziening voor u alleen of een pgb.

Ik heb een vervoersvoorziening nodig. Waar kan ik dat aanvragen?

U kunt een vervoersvoorziening krijgen als u door ziekte, handicap of ouderdom niet met uw eigen vervoer en ook niet met het openbaar vervoer kunt reizen. Er zijn verschillende regelingen voor verschillende soorten vervoer:

1. Een voorziening voor privé-reizen (familiebezoek, voor uw hobby, enz.) in uw omgeving (vijf zones in het Openbaar Vervoer), vraagt u aan bij het Loket Zorg en Welzijn van uw gemeente. Voor reizen buiten uw regio, zie www.valys.nl.
2. Een voorziening voor woon-werkverkeer vraagt u aan bij het www.uww.nl.
3. Maakt u reiskosten voor een medische behandeling, dan kunt u een vergoeding van uw zorgverzekeraar krijgen.
4. De gemeente regelt het aangepast vervoer voor leerlingen. Informeer bij de gemeente naar de mogelijkheden.

Mijn kind zit op speciaal onderwijs en kan niet zelfstandig naar school. Is daar iets voor geregeld?

U kunt een vervoersvoorziening krijgen als uw kind door ziekte of handicap niet met uw eigen vervoer en ook niet met het openbaar vervoer kan reizen. Er zijn verschillende regelingen voor verschillende soorten vervoer. In bepaalde gevallen kan de gemeente het vervoer voor haar rekening nemen.

Moet ik voor het gehandicaptenparkeerbeleid, een gehandicaptenparkeerkaart en een gehandicaptenparkeerplaats voortaan ook bij het Loket Zorg en Welzijn zijn?

Ja, informeer bij het Loket Zorg en Welzijn van de gemeente.

Eigen bijdrage

Moet ik een eigen bijdrage betalen voor de Wmo-voorziening? Ik heb hulp nodig. Moet ik een gedeelte zelf betalen?

Ja, vaak moet u een deel van de kosten betalen: de eigen bijdrage. De hoogte van het bedrag dat u zelf moet betalen is afhankelijk van uw inkomen. Hoe hoger uw inkomen, hoe hoger uw eigen bijdrage. Naar uw vermogen (eigen huis, spaargeld) wordt niet gekeken. De gemeente houdt rekening met andere eigen bijdragen die u moet betalen. Bijvoorbeeld voor persoonlijke verzorging en verpleging. Hebt u een indicatie voor Wmo-hulp? Dan rekent het Centraal Administratie Kantoor (CAK) met de regels van uw gemeente uit hoeveel u moet betalen.

Wat betaal ik maximaal aan eigen bijdrage?

In Emmen wordt dit eind december door de gemeenteraad vastgesteld.

Aan wie moet ik de eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen betalen?

U betaalt de eigen bijdrage aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK). De gemeenteraad stelt eind dit jaar de regels voor de hoogte van uw eigen bijdrage vast. Met die regels en met uw belastbaar inkomen rekent het CAK uit hoeveel u moet betalen.

Hoe zit dat als je een eigen-bijdrage-Wmo én een eigen-bijdrage-AWBZ moet betalen?

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) kent een eigen bijdrage. Ook voor de AWBZ geldt een eigen bijdrage. Er is een maximum aan de eigen bijdrage van de Wmo en de AWBZ samen.

Voorbeeld

U krijgt huishoudelijke verzorging én u krijgt persoonlijke verzorging. Dan betaalt u een Wmo-eigen-bijdrage én een AWBZ-eigen-bijdrage. Maar nooit meer dan het maximum.

Ik kies voor een pgb. Moet ik dan ook een eigen bijdrage betalen?

Ja, ook als u ervoor kiest om uw Wmo-hulp als pgb (persoonsgebonden budget) te krijgen, geldt een eigen bijdrage. Maar de gemeente trekt uw eigen bijdrage direct af van uw budget. U hoeft het dus niet zelf over te maken.

Ik ontvang van de gemeente een pgb voor een Wmo-voorziening. Alles wordt duurder. Houdt de gemeente daar rekening mee?

De meeste gemeenten verhogen het bedrag van uw pgb elk jaar net zoveel als de prijzen in de winkels omhoog zijn gegaan.

Wat is de rol van de gemeente?

De gemeente voert de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) uit. U kunt bij de gemeente terecht voor informatie en advies en voor het aanvragen van voorzieningen. De meeste gemeenten hebben een loket waar u terecht kunt met vragen. De gemeente gaat ervoor zorgen dat iedereen zo goed mogelijk mee kan doen in de maatschappij. De gemeente mag een belangrijk deel van de regels zelf bepalen. Elke gemeente moet haar inwoners betrekken bij het opstellen van de plannen. U mag dus meepraten: u hebt inspraak.

Waar kan ik informatie en advies over de Wmo krijgen?

Bij het loket Zorg en Welzijn kunt u terecht met vragen over alles dat met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) te maken heeft. Ook voor informatie, advies of hulp kunt u naar dit loket. Bijvoorbeeld als u moeite hebt met het invullen van een Wmo-formulier of het vinden van juiste hulp. Het loket is er ook voor informatie over de AWBZ.

Wie bepaalt welke Wmo-voorzieningen er zijn?

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat dat elke gemeente hulp gaat bieden aan mensen die dat nodig hebben. Maar elke gemeente mag grotendeels zelf bepalen welke Wmo-voorzieningen er in de gemeente zijn. Het gemeentebestuur moet daarvoor een plan maken. De gemeenteraad moet dat plan goedkeuren. Maar eerst krijgt iedereen de kans om daar over mee te praten.

Wat moet er in het Wmo-plan staan?

Het Wmo-plan moet antwoord geven op vragen, zoals: Welke voorzieningen wil de gemeente bieden? Wie kunnen er van die voorzieningen gebruik maken? Welke resultaten wil de gemeente bereiken? Hoe kunnen de verschillende organisaties goed samenwerken?

Doet de gemeente wel wat ze in het Wmo-plan belooft?

Elk jaar maakt de gemeente bekend of het Wmo-plan goed werkt. Zo kunt u controleren wat uw gemeente doet. Is er genoeg hulp bij het huishouden? Hoe lopen de projecten in die achterstandsbuurt? Ook doet de gemeente elk jaar een onderzoek naar uw tevredenheid over het Wmo-beleid.

Maakt de gemeente de resultaten van de Wmo bekend?

Elk jaar maakt de gemeente bekend of het Wmo-plan goed werkt. Zo kunt u controleren wat uw gemeente doet. Is er genoeg hulp bij het huishouden? Hoe lopen de projecten in die achterstandsbuurt? Ook doet de gemeente elk jaar een onderzoek naar uw tevredenheid over het Wmo-beleid.

Waar kan ik terecht?

Hoe kan ik een Wmo-voorziening aanvragen?

Bij uw gemeente kunt u de Wmo-voorzieningen aanvragen. Veel gemeenten hebben een speciaal Loket Zorg en Welzijn voor vragen en advies.

Meestal zult u een aanvraagformulier in moeten vullen. Behalve naam, adres, enz., moet u dan soms de hoogte van uw inkomen invullen. Dit is nodig om uw eigen bijdrage te kunnen berekenen. Ook moet u invullen of u ook AWBZ-zorg krijgt. Anders betaalt u misschien teveel eigen bijdrage. Voor veel Wmo-voorzieningen moet u een indicatie hebben.

Ik heb nu al een voorziening. Hoe gaat dat in 2007?

Voorzieningen en hulp voor mensen met een beperking vallen tot 31 december 2006 onder de Wvg. Daarna vallen ze onder de Wmo.

De gemeente is op dit moment uw aanspreekpunt voor de Wvg. Dat is straks ook zo bij de Wmo. U krijgt van uw gemeente bericht als er voor u iets gaat veranderen. Voor meer informatie en voor aanvragen kunt u terecht bij het Loket Zorg en Welzijn in uw gemeente.

Wanneer kan ik de aanvraag voor een Wmo-voorziening indienen?

Hebt u hulp of een voorziening nodig? En lukt het niet om zelf een oplossing te regelen? Dan kunt u naar het loket Zorg en Welzijn van de gemeente. Daar kunt u meer informatie krijgen en een aanvraag indienen. Veel voorzieningen vallen in 2006 onder de WVG. In 2007 wordt dat Wmo. Bij uw gemeente weten ze wanneer uw aanvraag onder de nieuwe regels valt.

Wie bepaalt of ik recht heb op een Wmo-voorziening?

Wie door ziekte, handicap of ouderdom hulp nodig heeft, kan die bij de gemeente aanvragen. Sommige voorzieningen kunt u direct bij het loket regelen. Andere niet. De gemeente laat bij ingewikkelde aanvragen een deskundige bekijken of u hulp nodig hebt en wat voor een hulp. Die deskundige geeft een advies aan de gemeente.

Wanneer stopt mijn Wmo-zorg?

Uw hulp, zorg of voorziening stopt als u die niet meer nodig hebt óf als uw indicatie afloopt. Een deskundige van de gemeente bepaalt of u een nieuwe indicatie krijgt.

Ik ben niet tevreden over mijn gemeente. Mag ik bij een andere gemeente Wmo-hulp aanvragen?

Nee. U kunt alleen Wmo-hulp aanvragen in de gemeente waar u ingeschreven staat in de basisadministratie. Wel kunt de resultaten van uw gemeente vergelijken met die van een andere gemeente. Ook kunt u uw ideeën over hoe het beter kan aan uw gemeente doorgeven. U hebt inspraak.

Ik ben op leeftijd, ik heb een handicap of ik heb een beperking of ik heb een chronische ziekte en het gaat allemaal niet meer vanzelf. Wat kan de gemeente voor me doen?

Ik ken iemand met een beperking. Kan de gemeente iets voor hem/haar doen?

Hebt u een probleem in uw dagelijks leven? Lukt het niet om met hulp van familie, burens of vrienden om dit probleem op te lossen? Dan kunt u bij de gemeente hulp aanvragen.

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat dat de gemeente u zonodig moet helpen. Eerst zal de gemeente onderzoeken of u hulp nodig hebt. En welke hulp u het beste kunt gebruiken.

Als de gemeente vindt dat u voor hulp in aanmerking komt, mag u meestal kiezen: Wilt u dat de gemeente het voor u regelt? Of wilt u liever geld in de vorm van een persoonsgebonden budget? Daarmee kunt u uw ondersteuning zelf regelen.

Voor meer informatie en voor aanvragen kunt u terecht bij het loket Zorg en Welzijn.

Ik wil bezwaar maken tegen een beslissing van de gemeente. Kan dat?

Wat kan ik doen als mijn aanvraag afgewezen wordt? Bent u het niet eens met een beslissing van de gemeente? Wordt een aanvraag afgewezen en denkt u dat de gemeente een fout maakt? Of wacht de gemeente te lang met het nemen van een beslissing? Dan kunt u bezwaar indienen. Dat is een brief aan de Burgemeester en Wethouders. Daarin staat waar u het niet mee eens bent, waarom u het er niet mee eens bent en hoe het volgens u moet zijn. Als u gelijk krijgt, neemt de gemeente een nieuwe beslissing.

Voor hulp kunt u naar een spreekuur van de Sociaal Raadslieden (www.sociaalraadslieden.nl) of het Juridisch Loket (www.hetjli.nl) bij u in de buurt.

Begrippen

AWBZ

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Deze wet regelt onder andere de zorg voor ouderen en voor mensen met een beperking die langdurig professionele zorg nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om verpleging, verzorging, begeleiding, behandeling of verblijf in een verpleeg- of verzorgingshuis. De regering wil met de Wmo een duidelijk verschil maken tussen ondersteuning en zorg: de Wmo is voor lichte zorg en ondersteuning; de AWBZ voor langdurige, complexe zorg. Daarom gaan delen van de AWBZ naar de Wmo.

Beperkingen

De problemen die iemand in het dagelijks leven heeft, omdat hij oud, gehandicapt of ziek is en die ervoor zorgen dat hij hulp nodig heeft, worden beperkingen genoemd.

Civil society

Een goede 'civil society' (of met een Nederlands woord 'zorgzame samenleving') is een maatschappij waarin mensen oog voor elkaar hebben en voor elkaar klaarstaan. Dat slaat op familie en burens, maar ook op de vrijwilligers van uw muziek- of sportvereniging en op de mensen maaltijden bezorgen of zieken bezoeken. Met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gaat de gemeente verder met het ondersteunen van het werk van deze mensen.

Compensatiebeginsel

Het compensatiebeginsel in de Wmo regelt dat gemeenten u helpen als u hulp nodig hebt. Oftewel, de gemeente compenseert beperkingen die u ervaart in het dagelijks leven. De gemeente kijkt samen met u welke voorzieningen en hulpmiddelen nodig zijn om de hindernissen weg te nemen. Het gaat daarbij om hindernissen in-en-om het huis, in het plaatselijk vervoer en in het ontmoeten van anderen. Het gaat erom dat u mee kunt doen in de maatschappij. Lukt dat niet zonder hulp en kunt u die hulp niet krijgen van familie, vrienden of burens, dan kunt u hulp verwachten van de gemeente.

Financiële tegemoetkoming

Bij een persoonsgebonden budget (pgb) krijgt u geld van de gemeente om de hulp die u nodig hebt zelf te regelen. Vaak moet u een gedeelte van de kosten zelf betalen. Een pgb wordt ook wel een 'financiële tegemoetkoming' genoemd. U hebt bijvoorbeeld hulp in de huishouding nodig. U krijgt dan een pgb van de gemeente om zelf iemand in te huren. De andere manier van Wmo-hulp is een voorziening in natura.

Hardheidsclausule

Dankzij een hardheidsclausule kan de gemeente soms uitzonderingen maken. Als het gemeentebestuur de Wmo-regels maakt, is het onmogelijk om met elke situatie rekening te houden. Soms is het erg oneerlijk om de regels precies toe te passen. Dan kunt u de gemeente vragen om een uitzondering te maken. Als de gemeente dat inderdaad doet, dan past ze de hardheidsclausule toe.

Hulp bij het huishouden

Hulp bij het huishouden is de hulp die u krijgt in uw huishouden. Denk bijvoorbeeld aan de afwas doen, het eten koken, wassen en strijken, stofzuigen en de ramen wassen. In 2006 krijgt u hulp bij het huishouden nog vergoed uit de AWBZ door uw zorgverzekeraar. Vanaf 2007 valt deze hulp onder de Wmo. Hulp bij het huishouden vraagt u vanaf 1 januari 2007 aan bij de gemeente.

Indicatie

Wie door ziekte, handicap of ouderdom hulp nodig

heeft, kan die bij de gemeente aanvragen. Sommige voorzieningen kunt u direct bij het loket regelen. Andere niet. De gemeente laat dan door een deskundige bekijken of u hulp nodig hebt en wat voor hulp. Die deskundige geeft een advies aan de gemeente.

Individuele of collectieve voorziening

Een individuele voorziening is een voorziening die voor u persoonlijk bestemd is en die u voor langere tijd nodig hebt. De gemeente gaat straks bepalen of iemand het beste geholpen is met een collectieve of met een individuele voorziening. Als de gemeente een goede oplossing kan bieden met een collectieve voorziening, dan komt iemand niet in aanmerking voor een individuele voorziening. Een collectieve voorziening is bijvoorbeeld het collectief vervoer met de regiotaxi. Als de gemeente bepaalt dat u in aanmerking komt voor een individuele voorziening, dan krijgt u de keuze: u kunt de voorziening zelf regelen met een persoonsgebonden budget, of u kunt er voor kiezen om het regelwerk aan de gemeente over te laten.

Mantelzorg

Mantelzorg is zorg die mensen bieden aan een familielid, vriend of buur die langdurige en intensieve zorg nodig heeft, bijvoorbeeld vanwege een chronische ziekte, een handicap of ouderdom. Mantelzorg is geïndiceerde zorg. Dat betekent dat als u dat niet zou doen, een professional die zorg op zich had genomen.

Persoonlijke verzorging

Persoonlijke verzorging is de hulp die u krijgt voor uzelf. Denk bijvoorbeeld aan hulp bij het opstaan, douchen, scheren, opmaken, aankleden, eten en drinken. Persoonlijke verzorging krijgt u vergoed uit de AWBZ en dat blijft in 2007 zo. Deze hulp valt niet onder de Wmo.

Persoonsgebonden budget (pgb)

Een bedrag dat u van de gemeente kunt krijgen om zelf ondersteuning of begeleiding in te kopen. Dit bedrag is in plaats van een individuele voorziening. Het voordeel is dat u zelf bepaalt bij wie u een voorziening koopt of wie u inhuurt voor hulp. Maar de gemeente stelt natuurlijk wel voorwaarden. Als u geld krijgt voor een rolstoel, mag u er geen televisie van kopen. U moet aantonen dat u een rolstoel gekocht hebt. En als u geld krijgt voor hulp bij het huishouden, moet u laten zien dat u het salaris voor de hulp bij het huishouden betaalt.

Respijtzorg

Respijtzorg is tijdelijke zorg in de plaats van mantelzorg. Voorbeeld. U bent vanwege een chronische ziekte bedlegerig. Uw zus verzorgt u. Uw zus gaat twee weken met vakantie. In die tijd krijgt u hulp van iemand anders. Dat is respijtzorg.

Rolstoelvoorziening

Wie door handicap, chronische ziekte of ouderdom een rolstoel nodig heeft om zich in en om het huis te kunnen bewegen, kan deze bij de gemeente aanvragen.

Vervoersvoorziening

Als u door ziekte, handicap of ouderdom niet met uw eigen vervoer en ook niet met het openbaar vervoer kunt reizen, dan kunt u een vervoersvoorziening krijgen. Daarmee kunt u in uw omgeving reizen. Bijvoorbeeld om familie te bezoeken. Er zijn verschillende vormen vervoersvoorziening.

Voorziening in natura

Bij een voorziening in natura krijgt u de hulp die u nodig hebt en betaalt de gemeente de kosten aan de leverancier. U krijgt dus geen financiële vergoeding, maar rechtstreekse hulp.

Voorbeeld: U hebt een indicatie voor hulp bij het huishouden. De gemeente zorgt ervoor dat er regelmatig iemand bij u thuis het werk komt doen. Ook bij voorzieningen in natura kan de gemeente een eigen bijdrage vragen. Hoe hoger uw inkomen, hoe hoger uw eigen bijdrage. De andere manier van Wmo-hulp is een pgb.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is werk waarvoor u geen salaris krijgt. Een vrijwilliger werkt dus niet voor het geld, maar omdat hij/zij er ervaring mee opdoet, voor de gezelligheid, omdat 'iemand het moet doen', of omdat het zijn/haar hobby is. Er zijn veel soorten vrijwilligerswerk. U kunt bijvoorbeeld actief zijn als ziekenbezoeker of bij een maaltijdservice. U bent misschien vrijwilliger voor uw buurtvereniging, voetbalclub of fanfare. U organiseert een straatspeeldag of u zit in het bestuur van de school van uw kinderen. Verzorgt u vrijwillig een familielid, vriend of buur? Heeft hij/zij langdurig hulp nodig en zou er professionele zorg nodig zijn als u het niet zou doen? Dan bent u mantelzorger. In de Wmo staat dat de gemeente het vrijwilligerswerk en de mantelzorg moet ondersteunen.

Welzijnswerk

Welzijnswerk is bijvoorbeeld Maatschappelijk Werk en het Sociaal Raadsliedenwerk, de Stichting Welzijn Ouderen en 'Tafeltje-dek-je', club- en buurthuizen en peuterspeelzalen.

Welzijnswet

In deze wet is geregeld wat overheden kunnen doen om het 'welbevinden' van mensen te bevorderen. Zo kan een gemeente bijvoorbeeld zorgen voor voorzieningen in een wijk of buurt die de leefbaarheid vergroten. Vormen van welzijnswerk zijn de peuterspeelzaal, het buurthuis, het jongerenwerk en de vrouwenopvang.

Wmo-plan

De gemeente moet een plan maken. In dat plan staat wat de gemeente de komende vier jaar gaat doen aan maatschappelijke ondersteuning. In het plan staat wat de gemeente wil bereiken en hoe ze dat gaat doen. In het plan staat ook hoe de gemeente ervoor gaat zorgen dat ze haar inwoners goed ondersteunt. Voordat de gemeente plannen maakt, luistert ze eerst naar de wensen van de inwoners. Ook moet de gemeente advies vragen aan de vertegenwoordigers van belangenorganisaties en

Woonvoorziening

Het kan zijn dat u door handicap, ziekte of ouderdom niet meer makkelijk in uw huis kunt wonen. Misschien kunt u de trap niet meer op of heeft u last van de drempels. Dan kunt u bij de gemeente een woonvoorziening aanvragen. Er zijn twee mogelijkheden. De gemeente zoekt een passende woning voor u. Of uw woning wordt aangepast. Dat kunnen kleine aanpassingen zijn, zoals het weghalen van de drempels of het aanbrengen van een traplift. Maar soms is een ingrijpende verbouwing nodig, zoals een badkamer op de begane grond of een aanpassing van uw keuken. Als verhuizen goedkoper is, dan kan de gemeente een aangepaste woning voor u zoeken.

Wvg

Afkorting van Wet voorzieningen gehandicapten. Deze wet regelt de voorzieningen die ouderen en mensen met een beperking nodig hebben om zelfstandig te kunnen leven. Het gaat bij deze wet om rolstoelen en om hulpmiddelen en voorzieningen voor wonen en vervoer.

Wilt u de brochure Wmo ontvangen?

Na januari ontwikkelt de gemeente Emmen een brochure over de Wmo, waarin precies staat wat de gemaakte afspraken zijn. Wilt u deze brochure ontvangen? Stuur dan deze bon ingevuld terug in een gesloten envelop naar Gemeente Emmen, Loket Zorg en Welzijn, Antwoordnummer 150, 7800 VB Emmen. Een postzegel is niet nodig!

Ja, graag ontvang ik de brochure Wmo

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Digitaal spreekuur via internet

Zelf vragen stellen aan wethouder Jumelet

Wilt u rechtstreeks aan wethouder Henk Jumelet een vraag stellen over de Wmo?

Op woensdag 14 december tussen 18.00 en 20.00 uur heeft de wethouder een digitaal spreekuur. U kunt dan via internet een vraag stellen die dan (afhankelijk van het aantal vragen dat binnenkomt) meteen beantwoord wordt.

Kijk op woensdag 14 december tussen 18.00 en 20.00 uur op www.emmen.nl

Meer informatie?

Wat er precies voor wie gaat veranderen is nog afhankelijk van een aantal zaken. De gemeenteraad neemt eind december de laatste besluiten.

Iedereen die nu te maken heeft met één van de regelingen die per 1 januari onder de Wmo vallen, wordt door de gemeente geïnformeerd. Daarnaast informeert de gemeente u op verschillende andere manieren. U vindt bijvoorbeeld wekelijks op de gemeentelijke informatiepagina Emmen Actueel informatie over de laatste stand van zaken. Ook op onze website www.emmen.nl/wmo leest u meer over de Wmo.

Loket Zorg en Welzijn

Natuurlijk kunt u ook informatie ontvangen bij het Loket Zorg en Welzijn in het Klanten Contact Centrum van het gemeentehuis, Raadhuisplein 1 in Emmen. Het Loket Zorg en Welzijn is geopend op werkdagen van 8.30 uur tot 16.30 uur. Of bel met telefoonnummer: (0591) 68 57 33.

Algemene informatie over de Wmo

– www.info-wmo.nl
Website van het Ministerie van VWS met algemene informatie over de Wmo.

– www.invoeringwmo.nl Website voor iedereen die op professionele wijze betrokken is bij de invoering van de Wmo.
– Postbus 51
De medewerkers van Postbus 51 beantwoorden algemene vragen over de Wmo. Vragen over uw eigen situatie kunt u het beste bij de gemeente stellen. Postbus 51 is bereikbaar op werkdagen van 9.00 – 21.00 uur. Telefoonnummer 0800-8051 (gratis)
Via de website: www.postbus51.nl

Colofon

Teksten

Bureau Binnenwerk
Ministerie van VWS
Team Communicatie

Foto's

Boudewijn Benting
Jan Sibon

Lay-out en druk

Team Multimedia

Oplage

55.000

eMMen Maakt Meer Mogelijk